

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์
ศิริราชพยาบาล

โครงการลดอัตราการเลื่อนหลุดของ ท่อหลอดลมคอในทารกแรกเกิด

นางสาววรรณิ์ เตชตรีสุคนธ์
หออภิบาลทารกแรกเกิด (NICU)
งานการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์
โรงพยาบาลศิริราช

ที่มาของนวัตกรรม

หออภิบาลทารกแรกเกิด (NICU) ให้การดูแลทารกแรกเกิดระยะวิกฤต ปัญหาที่พบได้บ่อยในการดูแล คือ ท่อหลอดลมคอเลื่อนหลุดและเนื่องจากท่อหลอดลมคอในทารกแรกเกิดเป็นชนิดไม่มี cuff จึงทำให้มีความเสี่ยงในการเลื่อนหลุดเพิ่มขึ้น ทารกอาการแย่ง คุณภาพชีวิตของทารกลดลง ต้องนอนโรงพยาบาลนานขึ้น ได้รับการดูแลรักษาที่ซับซ้อนมากขึ้น เพิ่มค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล เพิ่มความเครียดของบิดามารดา และครอบครัว เพิ่มอุบัติการณ์การเสียชีวิต และเสี่ยงต่อการถูกฟ้องร้องซึ่งเป็นปัญหาสำคัญ (Veldman A,2016)

จากสถิติ ของหอผู้ป่วย NICU ในปี พ.ศ. 2557– 2560 พบอัตราการเลื่อนหลุดของท่อหลอดลมคอ ดังนี้

ปี พศ.	2557	2558	2559	2560
อัตราการเลื่อนหลุดของท่อหลอดลมคอ (ครั้ง/1,000ventilator-days)	9 (18/1998)	5.6 (15/2674)	6.4 (15/2329)	6.1 (13/2125)

ที่มาของนวัตกรรม

และใน ปี พ.ศ. 2561 ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนมีนาคม พบอัตราการเลื่อนหลุดของท่อหลอดลมคอ ดังนี้

เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.
อัตราการเลื่อนหลุดของท่อหลอดลมคอ (ครั้ง/1,000ventilator-days)	5 (1/198)	6 (1/166)	10.42 (2/192)

ซึ่งการเลื่อนหลุดเกิดจากหลายปัจจัยแตกต่างกัน เช่น ระยะเวลาที่ใส่คาท่อหลอดลมคอ ทารกตื่นมาก พลาสเตอร์ไม่เหนียว ทารกมีน้ำลายมาก การเปลี่ยนท่านอน การดึงรั้งของท่อหลอดลม

การเกิดท่อหลอดลมคอเลื่อนหลุดเป็นอุบัติการณ์ที่มีความเสี่ยงสูง ดังนั้นจึงได้จัดทำโครงการลดอัตราการเลื่อนหลุดของท่อหลอดลมคอ เพื่อเป็นแนวทางการป้องกันการเลื่อนหลุดของท่อหลอดลมคอ ป้องกันการเกิดปัจจัยเสี่ยงต่างๆดังกล่าว ซึ่งนำไปสู่การลดอุบัติการณ์ อัตราการตาย และความพิการที่อาจตามมาจากการเลื่อนหลุดของท่อหลอดลมคอ ส่งผลถึงบริการที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์หลัก

1. เพื่อลดอัตราการเลื่อนหลุดของท่อหลอดลมคอ

วัตถุประสงค์รอง

1. เพื่อพัฒนาแนวทางการป้องกันการเลื่อนหลุดของท่อหลอดลมคอ

2. เพิ่มความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

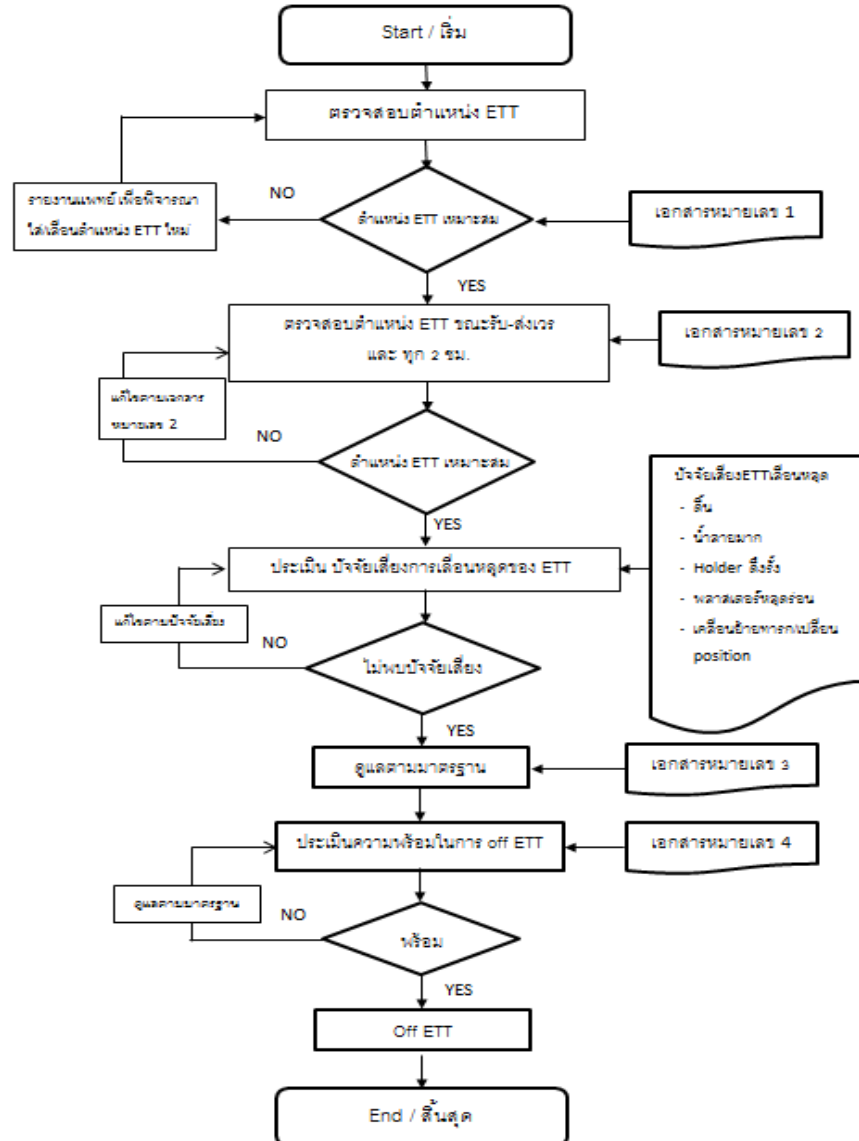
1. ศึกษา รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์สาเหตุของการเลื่อนหลุดของท่อหลอดลมคอ
2. จัดทำแนวทางการป้องกันการเลื่อนหลุดของท่อหลอดลมคอ
3. ประชุมชี้แจงแนวทางการป้องกันการเลื่อนหลุดของท่อหลอดลมคอให้บุคลากรในหอผู้ป่วยรับทราบ
4. นำแนวทางการป้องกันการเลื่อนหลุดท่อของหลอดลมคอ และอุปกรณ์ช่วยยึดท่อหลอดลมคอมาใช้ในการดูแลผู้ป่วยที่ใส่ท่อหลอดลมคอ

แนวทางการป้องกันการเลื่อนหลุดของ
ท่อหลอดลมคอ
ตามเอกสารแนบ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

แนวทางการป้องกันการเลื่อนหลุดของท่อหลอดลมคอ (Endotracheal tube:ETT)

4.1 ช่วงเวลาเก็บข้อมูล เม.ย.-มิ.ย.61

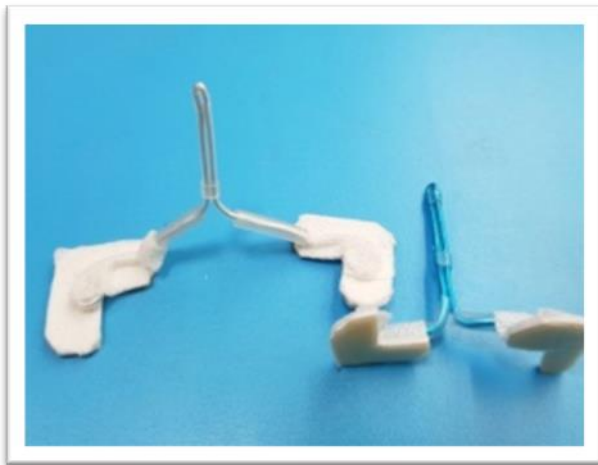
- พัฒนาอุปกรณ์ช่วยยึดท่อหลอดลมคอ โดยนำอุปกรณ์ Logan bow ที่มีอยู่เดิมทำมาจากไม้แขวนเสื้อตัดตามรูปแบบที่ 1 มาใช้ยึดติดที่แก้ม 2 ข้างและท่อหลอดลมคอ นำไปใช้กับผู้ป่วยที่มีปัจจัยเสี่ยงก่อนที่จะมีการเลื่อนหลอดของท่อหลอดลมคอ โดยใช้ขนาดที่เหมาะสมกับผู้ป่วย แต่พบว่าไม่สามารถใช้กับทารกน้ำหนักตัว $< 2,500$ กรัม ได้เนื่องจากอุปกรณ์มีขนาดใหญ่ แข็งและต้องใช้พื้นที่ในการยึดติดข้างแก้มมาก

4.2 ช่วงเวลาเก็บข้อมูล ก.ค.-ก.ย.61

- พัฒนาอุปกรณ์ช่วยยึดท่อหลอดลมคอ โดยประดิษฐ์อุปกรณ์ที่ทำมาจากขวดดัดอ่อนตัดตามรูปแบบที่ 2 ยึดติดเหนือบริเวณริมฝีปากและท่อหลอดลมคอ นำไปใช้กับผู้ป่วยน้ำหนักตัว < 2,500 กรัม ที่มีปัจจัยเสี่ยงต่อการเลื่อนหลุดของท่อหลอดลมคอ โดยใช้ขนาดที่เหมาะสมกับผู้ป่วย เพื่อลดการดึงรั้งและการเกิดแผลกดทับ แต่พบว่าอุปกรณ์ยังมีความแข็ง ยึดติดให้แนบกับริมฝีปากได้ยากและทำให้เกิดท่อหลอดลมคอหัก/งอได้ตรงบริเวณที่ยึดติดกับอุปกรณ์

- จัดทำพลาสติกที่ยึดติดท่อหลอดลมคอตามขนาดของท่อหลอดลมคอให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน
- จัดทำ VDO สถิติเรื่องการ strap ETT และการผูกยึดสาย circuit ventilator กับ holder เป็น QR code

4.3 ช่วงเวลาเก็บข้อมูล ต.ค.- ธ.ค.61

- พัฒนาอุปกรณ์ช่วยยึดท่อหลอดลมคอ โดยประดิษฐ์ Baby safety ETT ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่ทำมาจากขวดน้ำเกลือพลาสติก นำมาตัดตามรูยึดติดบริเวณเหนือริมฝีปากทารกกับท่อหลอดลมคอ นำไปใช้กับผู้ป่วยน้ำหนักตัว < 2,500 กรัม ที่มีปัจจัยเสี่ยงต่อการเลื่อนหลุดของท่อหลอดลมคอ เพื่อลดการดิ้นร้องและการเกิดแผลกดทับ ทำให้ท่อหลอดลมคออยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม ไม่หักพับงอ

- จัดทำ VDO สาริตเรื่องการเปลี่ยนท่านอนผู้ป่วยใส่ท่อช่วยใจเป็น QR code เนื่องจากพบว่ามี การเลื่อนหลุดของท่อหลอดลมคอหลังการเปลี่ยนท่านอน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

5. ประเมินผลจากรายงานอุบัติการณ์ สังเกตการปฏิบัติงานของบุคลากร เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข
6. สรุปผล และประกาศใช้เป็นแนวทางการป้องกันการเลื่อนหลุดของท่อหลอดลมคอ

1. เมื่อมีผู้ป่วยใส่ท่อหลอดลมคอ ประเมินปัจจัยเสี่ยงตามแนวทางการป้องกันการเลื่อนหลุดของท่อหลอดลมคอ และนำอุปกรณ์ช่วยยึดท่อหลอดลมคอมาใช้ในการป้องกันการเลื่อนหลุด
2. นำอุปกรณ์ Baby safety ETT หรือ Logan bow ไปใช้กับผู้ป่วยที่มีปัจจัยเสี่ยงต่อการเลื่อนหลุดของท่อหลอดลมคอ โดย
  - ผู้ป่วยน้ำหนัก < 2500 กรัม ใช้ Baby safety ETT
  - ผู้ป่วยน้ำหนัก $\geq$ 2500 กรัม ใช้ Logan bow
3. ทบทวนความรู้ด้วย digital file ผ่านการ download QR code ใน Line group

ตัวชี้วัดผลสำเร็จของโครงการและผลลัพธ์

ตัววัด/ตัวชี้วัดสำคัญ (PI/KPI)	เป้าหมาย (Target)	ผลลัพธ์การดำเนินการ			
		ก่อนเริ่มโครงการ 1ม.ค.-31มี.ค.61	หลังดำเนินการโครงการ (≥ 3 รอบการวัดผล)		
			ครั้งที่ 1 1เม.ย.-30มิ.ย.61	ครั้งที่ 2 1ก.ค.-30ก.ย.61	ครั้งที่ 3 1ต.ค.-31ธ.ค.61
1. อัตราการเลื่อนหลุดของETT (ครั้ง/1,000ventilator-days)	5	7.2 (4/556)	4.8 (3/623)	0 (0/331)	2.6 (1/390)
2. พยาบาลปฏิบัติตามแนวทางการป้องกันการเลื่อนหลุดของท่อหลอดลมคอ (%)	80	-	76	84	96
3. อัตราความพึงพอใจของบุคลากรต่อการลดการเลื่อนหลุดของท่อหลอดลมคอ	80	50	60	80	96

*Thank
you*

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์
ศิริราชพยาบาล

